

MAMO TATO !!!

Wczesny rozwój mowy jest dla dziecka kapitałem, który będzie procentował przez całe życie. To właśnie Rodzice i najbliższe otoczenie jest odpowiedzialne za prawidłowy rozwój mowy dziecka. Mam nadzieję, że przedstawione propozycje ćwiczeń sprawią, że pierwsze lata życia Waszego dziecka będą okresem dobrej zabawy dla Niego i dla Was.

Pamiętajmy, że warunkiem prawidłowej artykulacji jest sprawne działanie narządów mowy. A więc pobawmy się z dzieckiem, wykonując proste ćwiczenia usprawniające narządy artykulacyjne.

Przykłady ćwiczeń języka:

- Wsuwanie języka szerokiego i wąskiego,
- Oblizywanie ust językiem ruchem okrężnym przy szeroko otwartych ustach (tak jak kotek po wypiciu mleka),
- Lizanie ciastka z kremem, lodów – językiem szerokim i wąskim,
- Kierowanie języka w kąciki ust,
- „Języczek na defiladzie” – kierowanie języka w 4 punkty:
  - do noska,
  - do brody,
  - do prawego kącika ust,
  - do lewego kącika ust,
- Unoszenie języka wąskiego i szerokiego na górną wargę (usta szeroko otwarte),
- Unoszenie języka za górne zęby i opuszczanie go za zęby dolne,
- Liczenie ząbków językiem przy zamkniętych ustach (dotykanie językiem poszczególnych zębów po kolei – ruch okrężny),
- Malowanie językiem po podniebieniu – unoszenie języka za górne zęby i cofanie go do podniebienia miękkiego,
- Unoszenie języka do wałka dziąsłowego (znajdującego się za górnymi zębami) i opuszczanie go za dolne zęby,
- Wypychanie policzków językiem,
- Klaskanie językiem, mlaskanie.

Przykłady ćwiczeń warg:

- Szerokie otwieranie ust i zamykanie – „ziewanie”,
- Układanie warg: uśmiech – ryjek – dzióbek,
- „Króliczek” – zagryzanie górnymi zębami dolnej wargi i odwrotnie,
- Wyrazista wymowa samogłosek: „a”, „e”, „u”, „i”, „o”, „y”.

Wykonując z dzieckiem ćwiczenia języka, warg, nie możemy też zapomnieć o ćwiczeniach oddechowych, albowiem mówienie jest nierozłącznie związane z oddychaniem. Ćwiczenia oddechowe mają na celu pogłębienie oddechu, wydłużenie fazy wydechowej, a także zapobieganie takim zjawiskom, jakie często obserwujemy u Naszych pociech: mówienie na wdechu, na resztkach powietrza.

Przykłady ćwiczeń oddechowych:

- Puszczanie baniek mydlanych,
- Dmuchiwanie na wiatraczek, kłębuszki waty, liście, płomień świecy,
- Zdmuchiwanie kawałków papieru, ziarenek grochu z gładkiej lub chropowatej powierzchni,
- Liczenie i powtarzanie zdań na jednym wydechu.

Podane przykłady ćwiczeń pomocne są nie tylko w pracy z dziećmi nieprawidłowo mówiącymi, z obniżoną sprawnością narządów artykulacyjnych, ale mogą być też wykonywane przez dzieci prawidłowo mówiące.

Beata Bochus-Niesterczuk